

אור שבעת הימים

שיעורים בספרי אבות החסידות על פרשת השבוע
ורכרות קודש
מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

גליון כו | פנימי | פרשת שמיני - החודש תשפ"ד

שיעור בספר
דגל מחנה אפרים
עמ' ה

שיעור בספר
מגיד דבריו ליעקב
עמ' ה

שיעור בספר
בעל שם טוב עה"ת
עמ' א

שיעור בספר בעל שם טוב עה"ת

פרשת שמיני

אות ב

אם היה עובד ה' כראוי לא היה נופל

ב. משל לכפור אם יש גליד גדול ואחר כך הוא קטן, אפילו הכי יכול
הנהר לעמוד בכפור, ולעבור עליו, והוא חזק מאוד, אבל אם אנו רואים
שהגליד קטן ואינו חזק, מוכח שלא היה גליד חזק מקודם, כן אם אנו
רואים שאדם פעם עובד ופעם אינו עובד, בודאי שלא עבד עדיין
כראוי, שאילו פעם אחד היה עובד כראוי או היה עובד תמיד:

(צוואת הריב"ש דף י"ד ע"א)

ב. משל לכפור היינו נהר שמימיו נקפאו, אם יש בהתחלה גליד גדול שנקפא לגמרי, ואחר
כך הוא קטן, כלומר, שהשטח הקפוא אינו גדול כ"כ כמו בתחילה, אפילו הכי יכול הנהר
לעמוד בכפור, ואנשים יכולים לעבור עליו, והוא חזק מאוד, כיון שבתחילה היה קפוא
לגמרי. אבל אם אנו רואים שהגליד קטן ואינו חזק, ואי אפשר לעבור עליו כשהוא קפוא,
מוכח שלא היה גליד חזק מקודם. כן אם אנו רואים שאדם פעם עובד את ה' ופעם אינו

עובד, בודאי שלא עבד עדיין כראוי בתחילה, שאילו פעם אחד היה עובד כראוי אז היה עובד תמיד.

ושמעתי פעם ממוח"ז האדמו"ר מלעלוב זי"ע בהיותו בטבריא ששאל מדוע בקריעת ים סוף נאמר 'אתה שפחה על הים מה שלא ראה יהוקאל בן בוזי', ואח"כ נסוגו אחרונית ונשארו שפחות, כי כל זה הוא טעימה שנותנים מן השמים כדי שידעו להיכן להתעלות, וצריך לשאוף לחזור לכך. אך כאשר אין רוצים להגיע לשם מאבדים הכל.

וכאשר נסע לעיר טבריא הגעתי אליו לשב"ק, וזה היה בתחילת ימי שהותו שם ונהיה אומר שאם היו החסידים יודעים למה נוסע, היה נשכבים תחת גלגלי הרכב ואינם נותנים לו לנסוע, ואמר לי: כשהגעתי לטבריא, איזה קבלת פנים טבריא עשתה לי וכלומר שהיתה לו התעוררות גדולה, אבל עכשיו כלום. כי בתחילה נותנים לאדם לטעום בדרך עבודת מתנה, ואח"כ צריך להתנינע לבד בדרך של עבודת עבודה, כמאמר הבעש"ט על 'הוא ינהגני על מות' שהוא אותיות עלמות, כמו עלם קטן שאביו נותן לו יד ומסייעו ללכת ואח"כ עוזב אותו ונופל כדי שילמד ללכת בכוחות עצמו.⁸

אות ג

⁸ ואיתא בספר קול שמחה (ליקוטים, כתובים) מהרה"ק רבי שמחה בונם מפרשיסחא זי"ע, בזה"ל: בענין עבודת הבורא. כי כאשר ירצה האב לנסות את בתו הקטנה, אם ראוייה היא לתת לה מרגליות, אם תוכל לשמרם. נותן לה מרגליות שקרים, ויראה איך תתנהג עמהם, ואחר כך יתן לה מרגליות אמיתים. כן הדבר בעבודה. אם יראה העובד המתחיל, שהשעה משחקת לו, ויש לו התלהבות. יסבור שהוא חסיד גמור, ולבו בוער לשמים כאש להקב"ה, וכל העולם הוא נבזה בעיניו נמאס, ויתפאר בזה. והוא טעות גמור. כי כל זה נותנים לו מן השמים לנסות אותו, הישמור מצותיו אם לא.

ובזה אמר פירוש על הפסוק (קהלת ז' י'), 'אל תאמר [מה היה] שהימים הראשונים היו טובים מאלה, כי לא מחכמה שאלת על זה'. אמר, כי כאשר יתחיל המתחיל בעבודה, יתנו לו מן השמים התעוררות ורצון לעבודה. ואם ישכיל על זה, וישמור דרכו ולא יעזבנו, אזי טוב לו ולנפשו. ואם לא יתבונן בזה, להשקיע כל כוחו ברצון זה, ולהזהר שישאר לו הרצון לזמן רב. אזי זה ההתלהבות ה' נתן וה' לקח (איוב א' א'), והוא נשאר ריק כאשר היה מקדם. ואח"כ יתחרט, בזכרו ימים הראשונים, ויאמר, איפה חיש מהר חלפו לא ידע מה היה להם. ועל זה אמר החכם, 'אל תאמר שהימים הראשונים היו טובים מאלה, כי לא מחמתך' באו לך. אלא 'שאלת על זה', שאולים היו אתך מן השמים כנ"ל.

להסתכל לכאן ולכאן

ג. לפעמים צריך להסתכל לכאן ולכאן, כדי להדביק מחשבתו כבורא יתברך, מפני חומריות גופו שהוא מסך מבריל על הנשמה:
(צוואת הריב"ש דף ט' ע"א)

ג. לפעמים כשאין לו מוחין והתעוררות, צריך להסתכל לכאן ולכאן, היינו לנענע ראשו הילך והילך, כדי להדביק מחשבתו כבורא יתברך, כי מפני חומריות גופו שהוא מסך מבריל על הנשמה אינו יכול להתעורר בדביקות, ולכן מוטב שיעשה תנועות בגופו כדי להתעורר על ידו, בבחינת נענוע, ולבטל הסתרת הגוף.

אות ד

להתעסק בגשמיות באמצע הדביקות

ד. ידביק עצמו כבורא יתברך, ויבקש דבר מצרכי בית, או שיעשה דבר, או ידבר, באותו הדביקות, אף על פי שאינו צריך לעשות ולדבר, כדי להרגיל עצמו, אפילו בשיעשה וידבר דברים גשמיים, שתהיה מחשבתו דבוקה בו יתברך שמו, ושיהיה רגיל בדביקות באותה שעה, וזה כלל גדול:
(צוואת הריב"ש דף ט' ע"א)

ידביק עצמו כבורא יתברך, ובאמצע הדביקות יבקש דבר מצרכי בית, או שיעשה דבר, או ידבר, באותו הדביקות, אף על פי שאינו צריך לעשות ולדבר, כדי להרגיל עצמו, שהדביקות אינה רק כשהוא מנותק מהעולם אלא אפילו בשיעשה וידבר דברים גשמיים, שתהיה גם כן מחשבתו דבוקה בו יתברך שמו, ושיהיה רגיל בדביקות באותה שעה, וזה כלל גדול בדביקות הבורא ית', וצריך להרגיל עצמו בדבר זה שוב ושוב שלא יתנתק מהעולם בשעת הדביקות אלא יוכל להתעסק בענייני גשמיות תוך כדי הדביקות.²

² ראה תורת חיים (סו"פ ויחי ק"ח ע"ב) וזה לשונו: מספרים בשבחי הבעש"ט ז"ל, שהתפלל כמה תפלות והתענה כמה תעניתים שיוכל להשיב לשואלו דבר בעת עליית נשמתו בערב שבת בין השמשות, בקבלת שבת דווקא, ולא שהיה כוונתו שיהיה יכול להשיב לשואלו דווקא, אלא הענין הוא דבשעת קבלת שבת אז עליית כל העולמות עד רום המעלות, והיה נשמתו עולה במעלה ומדרגה גבוהה מאוד [כמו בחינת יוסף ומשיח בחינת צדיק יסוד עולם שבכל דור כידוע]

כי הדביקות היא בחלק של 'חכמה' היינו בתענוג של התבטלות, ואילו התעסקות בענייני העולם הגשמי הוא על ידי מוח 'בינה' שנכנס לפרטי פרטים, ומדובר כאן על שני חלקי מוח אחרים לגמרי, ותמיד צריך לשלב ולחבר את שניהם.

ולא היה יכול להשפיל את עצמו כלל למטה, להשיב לשואלו, וכי האי גוונא, שזהו ענין התיקון ובירור, בדברים בטלים לגמרי שנשאר למטה דווקא בעת עליית הפנימיות, ולזה התפלל כמה תפלות שיוכל לתקן גם מה שנשאר למטה בבחינת מותרות דריק ובטלה, כמדריגת יוסף שיש בכחו להשפיל את עצמו כל כך למטה בצירופי הדברים בטלים וריקנים לבררם גם כן, כי כל הגבוה יותר יכול להשפיל את עצמו למטה יותר, וזהו שהיה יכול להשיב לשואלו דבר בדברים בטלים, אחר שעשה כמה יחודים בתפלה ותענית על דבר זה, שלא היה בכחו תחלה לירד למטה כל כך, לפי שלא היה ברוממות המדרגה כל כך.

שיעור בספה"ק
מניד דבריו ליעקב
להמניד ממועזריטש

המשך אות נה

הרע עצמו רוצה את העליה ומגביה את האדם

המשך מהמבואר בשבוע הקודם שם מבואר בענין 'כל התורה שמוותיו של הקב"ה/ הגם שלא נראה במפורש שנוכח שם הקב"ה להדיא, ואפילו המעשיות המדברים מאיזה מדה או מאהבה או מיראה, זהו ג"כ התלבשות הקב"ה בהם כי בכל דבר יש מידותיו של הקב"ה. רק האדם צריך לזוהר ככל מחשבה ומחשבה שיעלה אותה ולא להשאיר אותה בענייני קטנות אלא לתת לה מקום בדביקות האלוקות ולייחד הכל לאלוקות, הן למדת אהבה אם הוא דבר של אהבה, או למדת יראה, וכל העבודות שיעשה. ואנ"פ שצמצם התענוג שלו מענייני שמות גורם תענוג למעלה, כדרך אב שנהנה לראות בנו הקטן מתענג על ענייני שמות, אבל לא ישב בהם בקביעות בלי דביקות ולא ישהה זמן רב במידות אלו בלי למצוא בהם חיבור לעליונים, כי זה הוא שמות גדול.

והנה כתיב 'זתשב בפתח עינים ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה'. פירוש 'תמר' אותיות 'תם מר',דהיינו שהמחשבה זרה הוא 'מר', אבל באמת הוא 'תם', על דרך (קהלת י, ז) 'ראיתי עבדים על סוסים', 'סוסים' נקרא אותיות של התפלה, שהמחשבה רוכבת על אותיות אלו כי הוא מוליכין את המחשבה. וכאשר מחשבה זרה רוכבת עליהם, שאומר דבר אחד והושב על דבר אחר, נמצא שיש מחשבה אחרת הרוכבת על האותיות הללו, וראה אותו האדם, תמה מאד כי עבד רוכב על סוס המלך. אבל כשמשים על לבו שהלא בשורשם המה אותיות קדושים רק הצירוף הוא לא טוב, וכשמביא האותיות למחשבה מביא זה לעולם התמורה, ונעשה מאלו הצרופים דברים אחרים, דברי תורה מדברי שמות. שאם שם לבו אל המחשבות הזרות ומוצא בהם עניינים של דביקות הבורא ית', אזי מצרף אותן משמות לקדושה.

וזוהו 'זתשב בפתח עינים', באותה פתח שהכל מסתכלים בה להקב"ה. 'יראה יהודה' הוא הצדיק, 'ויחשבה לזונה', שהוא אותיות 'זו נאה' (עירובין סד.), כי היא אבר מהשכינה וצריך להעלותה. אך קשה אם זו אבר מהשכינה, מדוע הוא כך מלוכש בדברי שמות.

ואמר, 'כי כסתה פניה', כלומר הפנימיות הוא מכוסה על ידי החיצוניות, וצריך לסלק החיצוניות ולגלות את הפנימיות האלוקית שבכל דבר.

וזהו פירוש 'זימלוך באדום בלע בן בעור', דהבעש"ט ע"ה אמר על מה שאמרו בזוהר שדנין את האדם בכל היכל והיכל ומגרשין אותו מההיכל, פירוש, כי הדיבורים נקראו 'היכלות' שהשכל שורה בהם, והאדם המתפלל הוא הולך מאות לאות ומתיבה לתיבה. וכשהוא אינו כדאי מגרשין אותו, דהיינו שזורקין לו מחשבה זרה וממילא הוא מגורש ועומד בחוץ, היינו שזורק עצמו על ידי שאינו מרוכז בתיבות כי אינו ראוי לדביקות זו מצד עצמו.

וזהו 'זימלוך באדום בלע בן בעור'. 'אדום' נקרא אש התלהבות. והאדם שמתפלל בהתלהבות הוא בחינת 'אדום' ושולטת עליו מחשבה זרה נקרא 'בלע', לשון בריתה, כמו שנאמר (במדבר ד, כ) 'ולא יבואו לראות כבלע את הקודש ומתו'. 'בן' הוא לשון התבוננות, והיינו כשהוא מבין את זאת המחשבה זרה מה היא שורשה, אם לחסד או לגבורה וכיוצ"ב, כמבואר הרבה מהבעש"ט. אזי 'בעור', מבער אותה, כלומר שמבעיר אותה, לפי שמכחה בא להתלהבות הבורא ית' בידוע, על דרך שאמר משה רבינו ע"ה לפרעה (שמות י, כה) גם אתה תתן בידנו זבחים ועלות ועשינו לה' אלהינו.

וממשיך הכתוב 'ישם עירו' של בלע בן בעור. כלומר, מפני מה נתעורר, 'עירו' לשון התעוררות. ומתריך 'דנהבה', לשון דין הבה, כלומר, שנותן אל דעתו ומשים אל לבו, שזהו נתינת הדין ר"ל שדנין אותו. והיינו שהושב שאם ימשיך במחשבות זרות הוא מכניס עצמו לדינים, וכאשר נותן אל לבו כך, הוא מבעיר את המחשבה לצד הקדושה.

וזהו פירוש מאמר הכתוב (ישעיה לג, יח) 'איה סופר את המגדלים'. דקשה איך המחשבה אין לה בושא לתפוס ולהאחו בתוך התפלה שמנסה אז להיות בדביקות הבורא ית'. אך התירוץ שהיא מביאה למדת גדלות, מהמת שרצונה לעלות למעלה להשיי, כלומר, היות והמחשבה היתה בתחילה דבר שטות ודבר גם גשמי ואינה רוצה להיות כך אלא רוצה להתעלות, ויש לה תשוקה עצומה להתגדל, וזה מביא את האדם להתגדל על ידה, כי היא עצמה מעוררת אותו להתעלות למעלה. וזהו 'סופר', מלשון 'ספיר', היינו שמנחיר את 'המגדלים'. ר"ל המחשבה זרה שע"י בא לירי בחינות גדלות כנ"ל.

וזהו 'יסעו ממרה ויבואו אלימה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הב'. 'מים המרים' נקרא השכל שבמדריות התחתונים דהיינו המחשבות זרות בשורשם הם ניצוץ אלוקי אלא שירדו למדריגה פחותה, והם בבחינת מים התחתונים בוכים, אנן בעינין למהוי קדם מלכא. וזהו כמו מי סוטה הנלקח מקרקע המשכן שהתמשכן בשבירה, שאם לא יתנהגו ישראל

בדרך טוב, יפול המושכן בשבילם, ואם לא נממא מחשבתו על ידי המחשבה זרה, יהא נחפך המחשבה זרה אצלו לזרע, שמכחה מתחזק לעבודתו ית', כידוע דבכל דבר רע יש דבר טוב, אבל אם הוא נממא, ר"ל שמחשבתו אינו זכה, אזי ח"ו רע לו. וזהו 'ויבואו מרתה', שנפלו לדבר רע. 'ולא יכלו לשתות' שאהבה שבגבורה לא נתגלה להם. 'כי מרים הם', פירוש העם לא היו טובים ולא היו כדאים וזכאים לכך, דאם היו כדאי, אדרבה היה בא להם משם טובה יתירה, דכל דין יש בתוכו חסד. ואם היו שוברין את הדין, היה בא להם טוב.

וזהו 'ויסעו ממרה ויבואו אלימה', דאותיות 'אלימה' היא אותיות אלהים, רק הצירוף הוא כך 'אלימה' נקרא דבר שאינו מושג, מלשון 'למה' וכן נזכר בגמ' 'אלמה', שהחסד שבדין אינו מושג. וזהו 'אלימה' מלשון 'אלי מה', 'אלי', הוא החסד הנקרא א"ל, שהוא בחינת 'מה' שאינו מושג. 'ואלי' לשון 'אל יי', הוא החסד הנמשך מהחכמה שהיא חי', והם לא השיגו את החסד שנמשך מהחכמה. וזהו פירוש 'הבה לנו עזרת מצרי', שתהא העזרה באה מבח הצרה.

ונמצא שהרע עצמו רוצה את העליה ומגיע לעורר את האדם להפכו לטוב ובכך להגביה את האדם.

שיעור בספח"ק
דגל מחנה אפרים

פרשת שמיני

ע"י הבושה מעוונות נתנים לשטן את הלקו ואפשר לגשת אל הקודש

או יאמר בזה לבאר דבריו הקדושים של הבעש"ט, והכוונה על מה שכתב לפני כן בזה הלשון: 'ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח' וגו' (ט, ז). ופירש רש"י לפי שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת עד כאן. והוא תמוה משום שנבחר בזה לא יסתלק הבושה מעליו, והנה שמעתי מן א"י זללה"ה פירוש על זה מפני שיש לך יראה ובושה מן ה' יתברך לכך נבחרת כי 'זבחי אלהים רוח נשברה' וכבר נזכר זה בכתבי האר"י ז"ל, והנה דבריו הקדושים בודאי צריכים לפני ולפנים. ויעויין לעיל מה שפירש בזה, ועתה מבאר באופן אחר, כי ידוע שני שעירים היו כיום הכפורים, אחד היה נשתלח לעזאזל בכדי לפרוש ולהפריד הקליפה מן הקדושה, וזהו 'נשא השעיר עליו את כל עוונותם' (ויקרא ט"ז, כ"ב) ותיבת 'עוונותיהם' היינו אותיות 'עוונות תם', היינו שיתמו ויתבטלו העוונות על ידי השעיר היינו היצר הרע, אשר נושא עליו כל עוונות של ישראל, פירוש, על ידי זה שהשטן לוקח העוונות הוא פורש עצמו מן ישראל לקטרג, כי הוא סובר

שלוקח מתנה רבה ועצומה ומסתפק בזה³, ועיין בזה"ק⁴ (אחרי ס"ג א) שמבאר שהוא כמו דורון ליצה"ר. וכן הוא בשעיר ראש חודש, שמקריבין שעיר לשם דורון.

³. כתב האבן עזרא (ויקרא טז ח): אמר רב שמואל, אעפ"י שכתוב בשעיר החטאת שהוא לשם, גם השעיר המשתלח הוא לשם, ואין צריך, כי המשתלח איננו קרבן, כי לא ישחט, ואם יכולת להבין הסוד שהוא אחר מלת עזאזל תדע סודו וסוד שמו, כי יש לו חברים במקרא. ואני אגלה לך קצת הסוד ברמז בהיותך בן שלשים וששלש תדענו.

והרמב"ן (שם) כתב על דבריו, וזה לשונו: הנה ר"א נאמן רוח מכסה דבר, ואני הרכיל מגלה סודו שכבר גלו אותו רבותינו ז"ל במקומות רבים. אמרו בבראשית רבה (סה י) "ונשא השעיר עליו" (להלן פסוק כב), זה עשו שנאמר (בראשית כז יא) "הן עשו אחי איש שעיר", "את כל עונותם", עונות תם, שנאמר "ויעקב איש תם" (שם כה כז). ומפורש מזה בפרקי רבי אליעזר הגדול (פרק מו), לפיכך היו נותנין לו לסמאל שוחד ביום הכפורים שלא לבטל את קרבנם, שנאמר גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל, גורלו של הקדוש ברוך הוא לקרבן עולה, וגורלו של עזאזל שעיר החטאת וכל עונותיהם של ישראל עליו, שנאמר ונשא השעיר עליו.

⁴. זה לשון הזהר: כד מטא האי שעירא לגבי טורא, כמה חידו על חידו מתבסמין כלהו ביה. וההוא גרדינא דנפיק, אהדר ואמר תושבחתא דישראל, קטיגורא אתעביד סניגורא. ותא חזי, לאו דא בלחודוי הוא, אלא בכל אתר דבעיין ישראל לאתדכאה מחובייהו, קודשא בריך הוא יהיב לון עיטא לקשרא מארי דינא, ולבסמא להו באינון קרבנין ועלוון, דקרבין קמי קודשא בריך הוא, וכדין לא יכלין לאבאשא. וההוא יומא יתיר על כלא, כמה דמבסמין ישראל לתתא לכלא, הכי מבסמין לכל אינון דאית להו דלטורא וכלא קרבנא הוא ופולחנא דקודשא בריך הוא [כשמגיע השעיר הזה אל ההר, כמה שמחה על שמחה מתבשמים ונמתקים כולם בו. ואותו שומר שיוצא, חוזר ואומר את תשבחתם של ישראל, הקטגור נעשה סנגור. ובא ראה, לא זה לבדו הוא, אלא בכל מקום שרוצים ישראל להטהר מחטאיהם, הקדוש ברוך הוא נותן להם עצה לקשר את בעלי הדין ולבשם ולמתק אותם באותם קרבנות ועולות שקרבים לפני הקדוש ברוך הוא, ואז לא יכולים להרע. ואותו יום יותר על הכל, כמו שישראל מבשמים למטה את הכל, כך מבשמים את כל אלו שלהם יש הלשנה, והכל הוא קרבן ועבודה של הקדוש ברוך הוא].

עוד איתא שם ברעיא מהימנא: פקודא דא, למפלח רבא כהנא פולחנא דההוא יומא כמה דאצטרין, ולמשלח שעיר לעזאזל. רזא דא כמה דאת אמר, בגין לאתפרשא מעמא קדישא, ולא יתבע חובייהו קמי מלאכ. ולא יקטרג עלייהו, דהא לית ליה תקיפו ושולטנו, בר כד אתקף רוגזא מלעילא, ובההוא דורונא אתהפך לבתר אפוטרופוסא עלייהו, ועל דא אתדחייא מקמי מלאכ. והא אוקימנא, בגין דאיהו קץ כל בשר. ועמא קדישא יהבין ליה כמה דאצטרין ליה שעיר, ורזא דא (בראשית כז יא) "הן עשו אחי איש שעיר". כמה דאיהו בסטר דקדושה דכר ונוקבא, אוף הכי בסטר מסאבו דכר ונוקבא. מתלא אמרי, לכלבא ארמי ליה גרמא, ילחך עפרא דרגלך [מצוה זו, שיעבוד הכהן הגדול את עבודת אותו היום כמו שצריך, ולשלח שעיר לעזאזל. הסוד הזה כמו שנאמר, כדי שיפרד מהעם הקדוש ולא יתבע את חטאיהם לפני המלך ולא יקטרג עליהם, שהרי אין לו תוקף ושלטון אלא רק כשמתחזק הרוגז מלמעלה, ובאותו דורון מתהפך אחר כך לאפוטרופוס עליהם, ועל כן נדחה מלפני המלך. והרי בארנו, משום שהוא קץ כל בשר.

וזהו 'אויביו אלביש בושתי' (תהלים קל"ב, י"ח) שעל ידי העוונות שהוא לובש מן העוונות, על ידי זה הוא פורש כנ"ל, 'ועליו' היינו על ישראל 'יצין נזר' נזר הקודש ועולה מי שעולה, היינו ז"א ונוק, בבחינת כתריום כיום הכפורים. וכן הוא בראש חודש שמוזכרים בתפילה 'ותשועת נפשם מיד שונא' וזהו ממש מחילת העוונות כי בחינת 'בתר' משם הוא המחילה והסליחה, וכן הוא בשבת אפילו עובר עבודה זרה מוחלין לו מחמת שעולין לכתר ששם מקום המחילה וההטבה הגמורה.

וזהו שאומרים בשבת 'לא תבושי ולא תכלמו' כי מן 'בשתי' ו'כלימה' שמתעוררין ישראל בערב שבת מחמת החטאים, על ידי זה נעשה 'שבת' ו'מלכה' שנתלבש השכינה בלבושי שבת יום טוב, ועל ידי זה לבושי הקדרות והשחרות נזרקים ונתלבשים בו - בתוך הבושה שיש לנו מהחטאים, כמו שנאמר (תהלים קלב, יח) 'אויביו אלביש בשת ועליו יצין נזר', היינו שאויביו ה' ושונאיו ילבושו בשת וכלימה.

וזהו ב'שנה' מתוך 'עולם שנה נפש', היינו בשבת, וכן ביום הכפורים וראשי חודשים. וכן הוא ב'עולם' שהאיש המכפר אשר הוא כהן גדול, על ידי בושתי וכלימותיו נזרקו כל הקליפות ללבשם, כדי לפורשם ולהפרידם מעבודתו, והוא ילבש אלה הבגדים השמונה המרומזים לכפר עליו ועל כל ישראל, והם ארבע בגדי לבן שכנגד ארבע אותיות שם הוי"ה הנקרא 'קודשא בריך הוא', וכן ארבעה בגדי זהב שכנגד ארבע אותיות שם אדנ"י שהם מלבושי קודשא בריך הוא ושכינתיה.

הוא שאמר הכתוב 'קרב אל המזבח' מלמד שהיה ירא ובוש, ואמר לו משה, למה אתה ירא ובוש, כדברי אא"ז זלחה"ה שזהו נתינת טעם, שבגלל הבושה לכך נבחרת, והיינו בכדי שיהיה לחלבוש הקליפה בושתי וכלימה, ועליך יצין נזר הקודש לכפר עליך ועל העם ועל קודש המזבח והבן:

ויש להוסיף בזה, דהנה אף שיודע שהבושה מביאה אותו להיבחר לכהונה גדולה, אבל עדיין יש בו בושה וזה לא נעקר ממנו, ועדיין קשה פשטות לשון חז"ל 'למה אתה בוש, לכך נבחרת' שמשמע ש'לכך נבחרת' עוקר את הבושה.

והעם הקדוש נותנים לו כמו שהוא צריך שער, וסוד זה (בראשית כז יא) "הן עשו אחי איש שעיר". כמו שהוא בצד הקדשה זכר ונקבה, אף כך בצד הטמאה זכר ונקבה. משל אומרים, זרק עצם לכלב, והוא ילחך את עפר רגליך].

אך יש לומר ש'בוש' הוא מלשון 'בושש', שהתמהמה מלגשת, כדאיתא במסכת סופרים שאם מכבדים אדם לירד לפני התיבה צריך תחילה לסרב ורק אחר כך יעקור רגליו. אבל אם הוא חזן קבוע יגש מיד ולא יסרב.

וזהו שאמר לו משה: 'למה אתה בושש', כלומר למה אתה מסרב לגשת, הרי 'לכך נבחרת' ונבחרת לכך באופן קבוע, ויש לך דין של חזן קבוע.

י"ל ע"י מכון "אוצרות קאמארנא" שע"י מרכז מוסדות קאמארנא בארה"ק | רח' מרים הנביאה 14 רמת בית שמש |
 טל. 072-25-800 פקס. 072-25-801 | להערות ולקבלת הגליון com-gmail@komarne-otzrot